

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 40. Religionis Catholicæ latius propagandæ spes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

fuisse attentata declararet: idem etiam Sæc. XVIII.
 officium ipsemet Jacobus Rex per quem A. C. 1717.
 dam ex Nobilibus suis Domesticis Co-
 miti Peterborugo exsolvit, quin tamen
 propterea Georgius Britanniae Rex pla-
 caretur: Denique Pontifex acerbissime
 tulit, frustratos fuisse conatus suos, qui-
 bus prohibere nitebatur, ne Lutherani
 in Saxonia palam secundum pubescentis
 sectæ Jubilæum celebrarent.

§. XL.

*Religionis Catholicae latius propa-
 gandae spes.*

Eodem ferme tempore die vigesima Epist.
 quinta Julii summus Pontifex ha- Clem. XI.
 bito Purpuratorum Senatu Cardinali- pag. 2235.
 bus Congregationis *de propaganda fide*
 exhibuit Petri Magni Moscoviae Ducis
 literas, in quibus per Ducem Borisium
 Kurakinum Legatum suum Romam
 missum hic Princeps Catholicis libe-
 rum suæ Religionis exercitium in Uni-
 versa Russia indulserat. Eapropter Pon-
 tifex gaudio exultans quamplurimos
 Viros Apostolicos ad propagandam ibi-
 dem religionem Catholicam eo decer-
 nere statuit, ac præprimis die duode-
 cima Maij has ad Petrum Ducem dedit
 literas;

„Sola“

Sæc. XVIII.

A. C. 1717.

„Solatium longe majus Legatus tuus
 „Nobis attulit, ubi certiores Nos fecit,
 „Constitutum Majestati Tuæ fuisse li-
 „berum & publicum Catholicæ|Roma-
 „næ Religionis exercitium in univerſa
 „tua ampliffima ditione permittere,
 „imo jam permiffiſſe, ut in civitate tua
 „Mofcua nedum fundaretur Conventus
 „Ordinis Fratrum Minorum ſancti Fran-
 „ciſci Cappuccinorum nuncupatorum,
 „ſed etiam erigeretur Eccleſia & Do-
 „mus pro Religioſis viris Societatis Jeſu
 „unacum Gymnaſiis ad erudiendam
 „Bonis literis, ac imbuendam Chri-
 „ſtianis moribus juventutem perneceſ-
 „ſariis. Cumulus tandem lætitiæ no-
 „ſtræ acceſſit, cum ille idem tuo no-
 „mine pollicitus Nobis fuit apertum
 „deinceps, tutum, ac liberum fore tran-
 „ſitum per ipſas tuas ditiones Miſſio-
 „nariis, qui ad nuntiandum Chriſti
 „Evangelium ab hac ſancta Sede ad
 „Sinarum imperium, & alia Regna
 „orientalia dirigerentur. Anxiis propterea
 „ea ſollicitisque votis ad hanc uſque
 „diem exoptavimus diploma, quo hæc
 „omnia a Te benigne indulta fuiſſe,
 „conſtaret, quod quidem diploma idem
 „Dux omnino a Te ſperandum, ac ex-
 „pectandum eſſe affirmaverat, ſed cum
 „illud noſtras ad manus hæctenus ne-
 „quaquam pervenerit, petimus idcirco
 „in

Sæc. XVIII.
A. C. 1717.

„in præsens vehementer a Majestate tua,
 „ut pro animi nostri æquitate, ac promif-
 „forum constantia, ejusdem diplomatis
 „expeditionem diutius retardari non si-
 „nat, ac expeditum huc ad Nos deferri
 „quamprimum mandet. Hac plane ra-
 „tione gaudium complebitur, quod susce-
 „pimus, & Nos vicissim congruis, publicis-
 „que significationibus, quo in honore,
 „ac pretio egregium hujusmodi fa-
 „ctum tuum, apud Nos fuerit declarare
 „non omitemus, Deum interim Patrem
 „luminum impense rogamus, ut lucis suæ
 „radios tuæ menti propitius infundat, ac
 „Majestatem Tuam perfecta caritate No-
 „bis & Catholicæ Ecclesiæ jungat.

Præfata Pontificis epistola hanc præ-
 seferrebat inscriptionem: *Serenissimo, po-
 tentissimo ac Magno Domino Czari & Ma-
 gno Duci Petro universæ magnæ, parvæ &
 albæ Russiæ Autocratori, necnon Magno-
 rum Dominiarum Orientalium, Occiden-
 talium, & Septentrionalium Paterno, avi-
 toque Hæredi, Successori, Domino, ac
 Dominatori. Idem quoque Petrus Ale-
 xowicius Moscorum Dux peragratis fer-
 me omnium Europæ Principum Aulis
 die duodecima Octobris Petropolin in-
 gressus, Jesuitis in suo Regno ad ju-
 ventutem moribus & arte instruendam
 Collegia erigi concessit, aliaque pro
 politico regimine Collegia instituit. Nec
 minor erat Pontificis lætitia ob pro-
 mul-*

Faber l. c.
t. 30. & seqq.
Elect. Juris
publ. t. 13. i
& seqq.

Sæc. XVIII. A. C. 1717. mulgatam Friderici Augusti, qui Augusti Poloniæ Regis, & Saxonici Electoris Filius erat, conversionem ad fidem Catholicam; jam enim Hic anno hujus sæculi duodecimo ejurato Lutheri fermento clam Bononiæ ad veræ Ecclesiæ sinum reversus erat, gravibus tamen de causis publicam fidei professionem hucusque distulit, hoc autem anno, dum die sexta Octobris Venetiis Viennam venerat, magnamque hæreditatem ab Avia sua Lichtenburgi nuper defuncta consecutus erat, sub Missa solemnè per Spino-lam Nuntium Apostolicum peracta fidem Catholicam publice professus est, idque datis Lincio literis die vigesima nona Septembris summo Pontifici significavit. Tam prosperum rei successum Pontifex Regio Principi die sexta Octobris gratulatus, die vigesima secunda Octobris denuo hæc ad eum perscripsit. *Manantes ab oculis nostris præ gaudio lacrimæ nequaquam sinunt, ut satis verbis explicari possimus, quanta repleti fuerimus consolatione, quæ lætitia exultaverit cor nostrum, ubi ex tuis literis die vigesima nona Septembris ad Nos datis Consilium intelleximus, quod (Charissimo in Christo Filio nostro Augusto Poloniæ Rege Genitori tuo annuente) suscepisti, non amplius in occulto, sed palam ac publice profitendi religio-*

ligionem Catholicam, ac simul in te fervente Sæc XVIII.
 studio, in quo singularis Pietas tua maxi- A. C. 1717.
 me elucebat, rogati fuimus, ut id, quod
 ipse publicis orthodoxi cultus officiis Vien-
 næ in Austria, hoc est, in ipsa Cæsareæ
 Aulæ celebritate, totiusque Germanicæ luce
 vulgare parabas, nos etiam in hac veræ Re-
 ligionis arce ad Divini nominis gloriam,
 Catholicæque Ecclesiæ solatium sine mora
 promulgaremus. Jussimus itaque atque ju-
 ssumis votis tuis satisfacturi illico nempe
 die undecima præsentis Mensis Octobris Con-
 sistorium celebravimus, in quo V. Fratri-
 bus nostris S. R. E. Cardinalibus, qui fre-
 quentes interfuerunt, jucundissimum hunc nun-
 tium communicavimus, ac insuper ea, quæ
 ad rei gestæ seram, tuamque imprimis lau-
 dem pertinere videbantur, palam recitari
 mandavimus. Quanta vero cum exulta-
 tione & plausu hæc omnia tum ab eorum-
 dem Cardinalium cœtu, tum ab universa e-
 tiam hac Urbe Nostra audita fuerint, non
 est, cur tibi modo pluribus declaremus. . . .
 Ceterum nos præclarum hoc factum tuum,
 quod maximum ætati nostræ decus addit,
 quodque recte ingenti cum Tui nominis glo-
 ria Ecclesiasticis Annalibus inseretur, Tibi
 dilectissime in Christo Fili Noster, effuse gra-
 tulamur, omnipotentem Deum enixe ro-
 gantes, ac perpetuo rogaturi, ut ea, qua
 cæpit, misericordia Tibi jugiter adesse di-
 gnetur, perficiatque gressus tuos in semitis
 suis

Sæc XVIII *suis, ut non moveantur vestigia tua. Titus*
 A. C. 1717. *demum felicitatis auspicem ac intimæ No-*
stræ benevolentiae testes Apostolicam benedi-
ctionem peramanter impertimur &c.

Insuper Pontifex vigesima ejusdem Mensis die ipsum ejus Parentem dignis cumulabat laudibus, quod ejus Filio orthodoxam fidem publice profitendi, atque exercendi facultatem dederit: Nona autem præfati Mensis die Pontifex Principem Eugenium literis commendabat, quod apud Cæsarem enixis officiis egerit, ut fides Catholica in Saxonia stabiliatur, & connubium inter præfatum Saxonix Principem, & Archiducissam Austriæ concilietur. Eadem etiam Pontifex ab ipso Imperatore flagitabat. Quoniam vero Augustus Polonix Rex probe prospexerat, quod Lutherani Proceres, ceterique Saxones ob mutatam Filii sui religionem graves concitaturi essent motus, hinc omnibus & singulis Electoratus sui subditis Regia & sincera fide plenam conscientix, sectæque suæ libertatem die vigesima tertia Octobris per publicum diploma sponndit, necnon per suum Legatum die prima Novembris Catholicorum Principum Legatis Ratisbonæ, Filium suum palam ad Catholicam fidem transiisse, significavit, publicus, quod in Imperii negotiis suffragium

gium inter Lutheranos, & Directorium Sæc. XVIII.
 continuare velit. Nihilominus disce- A. C. 1717.
 ptabant Lutherani, an tam Patre quam
 Filio ad fidem Catholicam reversis,
 Saxonix Electori, & quidem in per-
 petuum Directorii jus sit relinquendum,
 illudque in Domo Saxonica sit radica-
 tum? Affirmabat id Elector Saxoni-
 cus, suamque sententiam septendecim
 omnino rationibus muniebat, præci-
 pue exponens, gravissimum inde præ-
 judicium etiam Lutheranis accessurum,
 si alius constitueretur Director; cum
 enim ipsemet se alterius directorio sub-
 jicere non posset, necesse foret, ut e-
 tiam in Imperii negotiis Catholicorum
 partibus accederet: Reclamabant ta-
 men Daniæ Rex, pluresque Lutherani
 Principes, qui Directorium vel Bran-
 deburgico, vel Brunsvicensi Electori-
 bus deferendum censebant; postquam
 vero Augustus Rex tam hoc anno, quam
 anno sequenti Statibus suis Provincia-
 libus, & Imperio solemniter declaraf- Vid. supra
 set, quod Status Religionis, qui ante pag. 399.
 ipsius mutationem fuerat, in pristino
 statu conservari debeat, tandem hoc
 Directorium eidem assertum fuit. At-
 tamen post Mauritiæ Saxonix Ducis obi-
 tum Lutherani ob vacantem Naum-
 burgensis Episcopatus administrationem
 novam movebant litem: Augustus e-
 nim

Hist. Eccles. Tom. LXIX.

S s nim

Sæc. XVIII. nim Poloniæ Rex *ex jure Advocatiæ & A. C. 1717. Protectionis*, quæ Electoribus tanquam Thuringiæ Landgraviis & Misniæ Marchionibus ab antiquo competeat, hunc Episcopatum terris Electoralibus adijci postulabat. Naumburgenſes vero Capitulares e contrario opponebant, Lutherani non modo, ſed & Catholice Religionis plurimum intereſſe, ut ſtatus præſati Episcopatus immotus conſervaretur, novusque eligeretur Administrator, non ergo concedendum, ut ſtatus hujus Episcopatus alteretur: Diu utrinque diſceptatum, tandem vero decretum, ut præſati Episcopatus adminiſtratio Saxonie Electori, tanquam *demandatum officium* a Capitulo concederetur, hacque ratione Citzæ eidem homagium præſtaretur.

§. XLI.

Nova perſecutio Catholicis in Sinenſi Imperio intentata.

P. Caſtoran. Rel. eorum, quæ Peckin. contig. in publ. Conſt. Vid. ſupra pag. 125. Merc. Hiſt. Octob. 1715. pag. 300. Jam anno priori die vigefima prima Octobris Bernardinus Peckinienſis Episcopus datis literis Papam certior rem reddidit, quod ipſe Conſtitutioni Apoſtolicæ, quæ incipit: *Ex illa* promptam ac debitam obedientiam præſtiterit, paratusque eſſet, non modo eam obſervare, ſed etiam ſtrenue ad-